

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”**

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**курсів підвищення кваліфікації з мистецької освітньої галузі для вчителів
музичного мистецтва в умовах нової української школи**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ**

Голова вченої ради В.С. Курило
(протокол №1 від 31.08.2021 р.)

Освітня програма
вводиться в дію з 01 вересня 2021 р.
В.о. ректора В.С. Курило

(наказ № 121 - 02 від «31» 08 2021 р.)

**Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
закладів позашкільної освіти (за спеціалізаціями)
затверджено
на засіданні кафедри музичного мистецтва та
хореографії
Протокол №1 від 30.08.2021 р.
Завідувач кафедри *Ірина Цебрій* Цебрій І.В.**

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри музичного мистецтва та хореографії у складі:

1. Цебрій Ірина Василівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри музичного мистецтва та хореографії (e-mail: irynaz1958@gmail.com).
2. Сбітнева Людмила Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор кафедри музичного мистецтва та хореографії.
3. Плохотнюк Олександр Сергійович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри музичного мистецтва та хореографії.

Характеристика освітньої програми:

Кількість кредитів ECTS	1.0 кредитів ECTS (30 годин)
Загальна кількість модулів	1
Форма навчання	Заочно-дистанційна

Мета програми:

підготовка професійних кадрів вищої кваліфікації, здібних забезпечити національне, духовне та культурне відродження України; удосконалення професійно-педагогічних здібностей викладача закладу позашкільної освіти, його гармонійний та всебічний розвиток як фахівця, розвиток його професійної самостійності, творчого мислення та естетичного смаку, формування сучасного погляду на стан музичної педагогіки, його суспільне призначення та важливу просвітницьку роль.

Завдання:

- поглиблення та вдосконалення професійних та мистецтвознавчих знань щодо ролі професійно-педагогічної майстерності в освіті, науці, суспільстві;
- удосконалення загальної музично-педагогічної підготовки як основи професійної компетентності педагогічних працівників мистецького профілю, фахових знань і вмінь, необхідних для реалізації сучасного змісту загальної музичної освіти;
- вдосконалення предметних знань і вмінь з сучасних проблем галузі;
- методична підготовка, якщо передбачає оволодіння сучасними методами викладання предмету, ефективними традиційними й інноваційними педагогічними технологіями;
- підвищення загальнокультурного рівня вчителя музичного мистецтва.

Програмні результати навчання

Знання:

- теорії та практики виконавської майстерності;
- основних принципів планування навчально-виховного процесу, навчальної документації та форми контролю;
- сучасних методів та засобів наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у т.ч., методів роботи з інформацією, методів аналізу даних;
- термінології музичного мистецтва, його понятійно-категоріального апарату;
- сучасних тенденцій розвитку музичної освіти.

Уміння:

- професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.
- вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.
- володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

.....

Комунікація:

- здатність до інтегрування здобутих знань з проблем виконавства, професійно-педагогічної майстерності у професійній діяльності;
- володіння навичками ділових комунікацій у професійній сфері, знання основ ділового спілкування, навички роботи в колективі;
- здатність організувати ефективну співпрацю в учнівському та педагогічному колективах;
- викладання фахових музичних дисциплін з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

Автономія і відповідальність:

- здатність вчитися впродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію;
- відповідальний за створення позитивного психологічного клімату, забезпечення процесу виховання і навчання всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного контексту;
- здатний самостійно виконувати завдання професійно-педагогічної діяльності викладача закладу освіти, розв'язувати завдання та відповідати за результати своєї діяльності.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1.	Структура музичної педагогіки та її зв'язок з іншими науками	10	2	2	1
2.	Специфіка музичної освіти у вимірах особистісного підходу до навчання	12	2	–	1
3.	Філософські та естетичні засади сучасної музичної освіти	10	2	2	1
4.	Професійні вимоги до діяльності педагога-музиканта в умовах НУШ	8	2	-	1
5.	Роль проблемного навчання у формуванні музично-педагогічного мислення	8	2	-	1
6.	Освоєння сучасного педагогічного репертуару як важлива складова частина професійного навчання музиканта-педагога	10	2	2	2
7.	Форми організації навчально-виховної роботи: колективні та індивідуальні форми роботи викладача музики в умовах НУШ	8	2	2	114
Загальна кількість годин модуля 5		30	14	8	8
Загальна кількість годин освітньої програми		30	14	8	8

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) творчої роботи або творчого проекту, після завершення курсів видається документ встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА

ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ З ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Музична педагогіка і професійна педагогічна майстерність: сутність, структура, дефініції. Зв'язок музичної педагогіки з іншими науками.
2. Психолого-педагогічні особливості педагогічної профорієнтації учнів-музикантів.
3. Особливості мистецької освіти у вимірах особистісно-зорієнтованого підходу; пізнання особистості учня-музиканта і його формування як творчої особистості.

4. Філософські засади мистецької освіти. Культуровідповідність освіти. Світоглядна функція мистецтва, категорія «образ світу». Проблема діалогу, поняття художньої комунікації.
5. Професійні вимоги до діяльності педагога-музиканта.
6. Специфіка музично-педагогічного мислення і формування відповідних навичок як найважливіша умова підготовки до музично-педагогічної діяльності.
7. Роль проблемного навчання у формуванні музично-педагогічного мислення.
8. Специфіка педагогічного спілкування в музичних навчальних закладах. Стили педагогічного керівництва.
9. Педагогічний вплив; педагогічна взаємодія; педагогічна ситуація і педагогічні принципи.
10. Діалектика і структура художнього сприйняття; індивідуально-типологічні особливості художнього сприйняття; сприйняття і розуміння музичного мистецтва в системі взаємовідносин педагог – учень.
11. Професійна спрямованість навчально-виховного процесу; форми організації навчально-виховної роботи: колективні форми роботи викладача музики, індивідуальні форми роботи педагога, самостійна навчальна робота учня.
12. Методи музично-педагогічної діяльності та їх класифікація. Методи контролю результатів навчання і виховання.
13. Поняття педагогічної технології; класифікація педагогічних технологій; традиційні технології музичного навчання. Основні якості сучасних музично-педагогічних технологій; технологія і зміст музичної освіти.
14. Інноваційне навчання. Акмеологічний підхід.
15. Поняття евристики. Музично-педагогічна евристика. Навчальна евристична музична діяльність; методи евристичного пошуку.
16. Освоєння сучасного педагогічного репертуару як важлива складова професійного навчання музиканта-педагога.
17. Мотиваційно-стимулюючі та дидактико-методичні умови як чинники ефективного процесу професійної підготовки майбутнього викладача музики.
18. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності музиканта як чинник професійної успішності. Поняття авторської педагогічної школи (на прикладі відомих педагогів-музикантів).
19. Специфіка викладацької діяльності в музичних закладах освіти; проблема адаптації майбутніх фахівців до реальних умов професійної діяльності.
20. Компетентнісний підхід, базові компетенції викладача вищої школи; перелік компетенцій в галузі організації навчально-виховної діяльності в музичному навчальному закладі.
21. Методика викладання гри на інструменті (вокалу). Предмет методики та її завдання.
22. Психологічні передумови музично-виконавської діяльності. Роль та особливості психофізіологічних процесів у музично-виконавській діяльності інструменталіста.
23. Темперамент та його значення в музично-виконавській діяльності. Типи і властивості темпераменту музиканта-інструменталіста.
24. Музикальність як категорія теорії виконавства. Методи розвитку музикальності учня.
25. Музичний слух його види та розвиток; поняття музично-виконавського слуху.
26. Музичний ритм та його структура; розвиток почуття музичного ритму; поняття музично-виконавського ритму.
27. Музична пам'ять та методи її удосконалення.
28. Виконавська майстерність: сутність, структура, методики розвитку.
29. Концепція художньої техніки музиканта-виконавця.
30. Поняття «музичний твір», зміст музичного твору; робота виконавця над музичним твором.
31. Артистизм музиканта-виконавця. Музично-педагогічний артистизм. Шляхи розвитку і вдосконалення музичного артистизму.
32. Майстерність педагога-виконавця: сутність і структура.

33. Методичні основи проведення уроку з спеціальності: зміст та завдання.
34. Смысловая інтонація. Методологічні основи процесу виконавського інтонування. Елементарні формули мікроструктурного інтонування.
35. Мислення в музично-виконавській діяльності інструменталіста. Специфіка і структура музично-виконавського мислення.
36. Уява, воля в музично-виконавській діяльності музиканта-виконавця.
37. Відчуття, сприйняття, увага в музично-виконавській діяльності музиканта-виконавця.
38. Передумови формування творчої самостійності музиканта-виконавця і музиканта-педагога.
39. Специфіка публічного концертного виступу. Особливості підготовки до концертних виступів.
40. Методи аналізу і оцінки концертного виступу.

Рекомендована література

1. Борисова С.В. Национальное самосознание будущих учителей музыкального искусства: профессиональная подготовка и эмоционально-ценностный контекст / С.В. Борисова, А.С. Плохотнюк // Перспективы развития высшей школы / редкол.: В. К. Пестис [и др.]. – Гродно : ГГАУ, 2017. – С. 334 – 337.
2. Кириченко О.А. До питання виховання інтерпретаційної культури музиканта в процесі професійної підготовки. Молодий вчений. - 2020. - №12, С. 89-97 (index copernicus)
3. Мольдерф Т.М. Академічна вокальна традиція музики як засіб терапевтичного впливу на студентів. Матеріали Міжнародної наукової інтернет-конференції «Практична психологія в інклюзивному середовищі – 2020». Переяслав, 12 березня 2020
4. Мольдерф Т.М. Європейські критерії академічності в процесі підготовки студента до сольного виконавства та педагогічної діяльності. *Регіональні культурні, мистецькі та освітні практики* : Матеріали VII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Переяслав, 19-21 березня 2020 р.). Мелітополь, 2020.
5. Назаренко Н.В. Художньо-естетична свідомість учителя музичного мистецтва: сутність та зміст поняття. Збірник матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. 2020. С. 15-21.
6. Назаренко Н.В. Художньо-естетична свідомість як основа формування професійних компетентностей майбутнього фахівця-музиканта . Етика та естетика педагогічної дії. 2021. №23. С. 62-69.
7. Опенько В.В., Цебрій І.В. Вокально-педагогічна школа Василя Івановича Опенька (1924-1991) : методичний посібник для студентів закладів мистецького спрямування. –В.В. Опенько, І.В. Цебрій – К. : КНУКіМ, 2016. – 58 с.
8. Сбітнева Л.М. Розвиток музичної культури Полтавщини на початку ХХ століття .Духовність особистості: методологія, теорія і практика. Зб. наук. праць /Гол. редактор Г.П. Шевченко. – Вип. 2 (95). . – Сєверодонецьк: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2020. – С. 191-200
9. Цебрій І.В. Дитячі опери М. Лисенка та можливості використання їхнього музичного репертуару. Актуальні питання гуманітарних наук (серія: мистецтво). 2021. №9. С. 37-49.
10. Цебрій І.В. Історія та теорія італійської вокальної школи: посібник для студентів закладів вищої освіти. Полтава, видавництво «Формат+», 2021. 58 с.
11. Цебрій І.В. Шляхи проникнення італійської вокальної школи в Україну та її вплив на виконавську манеру оперних співаків // Актуальні проблеми вокальної педагогіки та виконавства : [Зб. матер. III Міжнародної науково-практичної конференції]. – К. : НМАУ імені П.І. Чайковського, 2018. – С. 83-89.
12. Цебрій І.В. Візантійській традиції музичного виховання в освітній системі Київської Русі: монографія. Полтава : ПНПУ, видавництво «Формат+», 2020, 202 с

13. Юнда В.В. Вокальна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва. SCIENCE, SOCIETY, EDUCATION: TOPICAL ISSUES AND DEVELOPMENT PROSPECTS : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. 10-12 травня 2020 р. – Харків: Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua”, 2020. – С. 669 –673.
14. Юнда В.В.Розвиток професійних компетентностей майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі викладання спеціальних дисциплін. Концептуальні шляхи розвитку науки: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. 14-15 травня 2020 р. – Київ . – С. 34 –35.
15. Kondratenko, G., Plokhotnyuk, A. (2019). Educational environment of higher educational institutions (pp. 642 – 656). In Iserman, R. et al., Eds. Association Agreement: Driving Integrational Changes. Chicago: Accent Graphics Communications. ISBN-13: 978-0-9895852-3-1 (USA).